

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Stichting Peuterspeelzaal Urk

Plaats : Urk
LRKP nummer : 223015520
Onderzoeksnummer : 294395
Datum onderzoek : 31 oktober 2017
Datum vaststelling : 11 december 2017

INHOUDSOPGAVE

	SAMENVATTING	5
1	INLEIDING	6
2	HOOFDCONCLUSIE	7
3	RESULTATEN ONDERZOEK	8
4	REACTIE VAN DE HOUDER	13

SAMENVATTING

De kwaliteit van de voor- en voerschoolse educatie op Stichting Peuterspeelzaal Urk is grotendeels op orde en kan op sommige onderdelen nog verbeterd worden.

Wat gaat goed?

- In de vve-groepen van SPU werken de leidsters aan een compleet vve-aanbod voor de kinderen.
- Zij plannen dat aanbod samen en hebben in hun werkwijze oog voor de ontwikkelingen van de peuters.
- De leidsters volgen de ontwikkelingen en de groei van de peuters en ze zorgen voor een fijne speelleeromgeving.
- Er is in de organisatie van de peuterspeelzaal een goede samenwerking met de instanties die voor de voerschoolse educatie van belang zijn.
- Peuters die extra zorg nodig hebben, zijn vlot in beeld. De leidsters en de intern begeleider van de organisatie zijn erop gericht om met de ouders extra ondersteuning te regelen als dat nodig is.
- Het team van leidsters, intern begeleider en leidinggevende laat zien dat ze hun taken in de voerschoolse educatie serieus nemen door zichzelf steeds te verbeteren en bij te scholen.

Wat kan beter?

- Het vve-aanbod kan nog sterker uitgaan van ontwikkelingsdoelen die passen bij wat de doelgroeppeuters nodig hebben.
- Het pedagogisch handelen van de leidsters is in orde, waardoor het educatief handelen op de groep nog verder kan worden versterkt.
- Er is geen vaste werkwijze in de peuterspeelzaal om de kwaliteit van de voerschoolse educatie regelmatig te kunnen evalueren (zowel intern als extern).
- Het is ook niet duidelijk op welke wijze de gemeente Urk, samen met de betrokkenen in de gemeente, vaststelt wat de resultaten zijn van alle inspanningen die worden geleverd in de voor- en voerschoolse educatie.

1 INLEIDING

Wat voor onderzoek heeft de inspectie gedaan?

De inspectie houdt signaalgestuurd toezicht op de kwaliteit van voorschoolse educatie op locaties met gesubsidieerde voorschoolse educatie in alle OAB-gemeenten. Naar aanleiding van signalen over mogelijke hiaten in de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Stichting Peuterspeelzaal Urk hebben wij een onderzoek uitgevoerd op deze voorschool. Deze signalen hangen samen met onze bevindingen betreffende het vve-beleid op gemeentelijk niveau.

Vanaf 1 augustus 2017 hanteren wij hierbij een nieuw onderzoekskader. Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie.

Werkwijze

Op 31 oktober hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse,
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: ouders, pedagogisch medewerkers, intern begeleider en locatieleiding,
- observaties van de pedagogisch-educatieve praktijk in een aantal groepen.

Deze observaties hebben wij samen met een observant van de voorschool uitgevoerd. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij een feedbackgesprek gevoerd met pedagogisch medewerkers, de intern begeleider en de locatieleiding. In dit gesprek zijn de bevindingen en waarderingen van de inspectie besproken en heeft de voorschool aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Leeswijzer

Hierna volgt eerst de conclusie van het onderzoek op peuterspeelzaal van Stichting Peuterspeelzaal Urk. Hoofdstuk 3 geeft per kwaliteitsgebied de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

2 HOOFDCONCLUSIE

In de Stichting Peuterspeelzalen Urk is de voorschoolse educatie op bijna alle onderdelen van voldoende kwaliteit.

We hebben gezien dat de processen die plaats vinden om de voorschoolse educatie uit te voeren, alle op orde zijn. De leidsters zijn daarvoor geschoold en ze werken steeds aan verbetering. De samenwerking met sociaal-maatschappelijke instanties, met basisscholen en met de gemeente, is goed.

Wel liggen er nog volop verbetermogelijkheden in het verbeteren van de kwaliteitszorg. De Stichting Peuterspeelzalen Urk heeft namelijk geen kwaliteitssysteem waarmee zij zelf evalueert hoe de kwaliteit van de voorschoolse educatie is. Ook is onbekend in de gemeente Urk welke resultaten er zijn van alle inspanningen die worden verricht voor de doelgroepkinderen in de voorschoolse educatie.

3 RESULTATEN ONDERZOEK

Hieronder staan de waarderingen van de standaarden en een toelichting daarop. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledig onderzoekskader voorschoolse educatie en primair onderwijs. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd.

Ontwikkelingsproces		Kan beter	Voldoende	Goed
OP1	Aanbod		•	
OP2	Zicht op ontwikkeling		•	
OP3	Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP4	(Extra) ondersteuning		•	
OP5	Samenwerking			•

De ontwikkelingsprocessen in de voorschoolse educatie zijn in orde

Aanbod

De leidsters van de peuterspeelzaal werken aan een integraal vve-aanbod dat sinds 2015 in gebruik is. Zij plannen dit aanbod gezamenlijk en werken het thematisch verder uit voor de groep. Voor individuele kinderen die meer nodig hebben of voor wie een specifiekere werkwijze geldt, denken de leidsters samen met de intern begeleider na over de doelen waaraan zij willen werken. We hebben besproken dat de doelgerichtheid in het plannen van deze doelen voor *alle* kinderen sterker kan en dat dat kansen geeft voor het verder differentiëren van het aanbod. Er zijn voldoende spel- en leermaterialen die voor de leidsters mogelijkheden bieden om aan te sluiten bij wat de peuters nodig hebben in hun ontwikkelingen.

Zicht op ontwikkeling

De leidsters observeren de peuters met behulp van een gestandaardiseerd volginstrument voor de taal- en rekenontwikkeling, de sociaal-emotionele en de motorische ontwikkeling. Wanneer hier een stagnatie of ander zorgelijke ontwikkeling is gesignaleerd, is de intern begeleider er snel bij betrokken. Zij biedt ondersteuning en begeleiding bij de noodzakelijke ondersteuning, zowel voor de leidster als voor het kind en de betrokken ouders. Er zijn regelmatige groepsbesprekingen waarin de leidsters en de intern begeleider de kinderen bespreken en plannen maken voor hulp aan de kinderen die extra ondersteuning nodig hebben in de groep.

Ouders krijgen vlot de informatie die van belang is over de ontwikkeling van hun

kind, al gebeurt dat niet op regelmatige of afgesproken momenten. Voor de organisatie zou dat zeker het overwegen waard zijn bij het werken aan optimale ouderbetrokkenheid. De moeders met wie is gesproken op de dag van het onderzoek, geven aan dat ze tevreden zijn over de wijze waarop ze informatie krijgen over hun kind. De leidsters zijn in ieder geval bij het halen en brengen bereikbaar en er is altijd gelegenheid voor een gesprek en een luisterend oor, zo gaven zij aan.

Pedagogisch-educatief handelen

In de bezoeken die we samen met de intern begeleider hebben gebracht aan twee vve-peutergroepen (waaronder een combigroep met zowel doelgroepkinderen als kinderen uit een kinderdagbehandelcentrum) hebben we gezien dat het pedagogisch-educatief handelen in orde is. De kinderen waren volop betrokken bij de spelsituatie en de activiteiten die in de groep waren georganiseerd. De leidsters toonden zich betrokken bij de inbreng van de kinderen zelf en handelden responsief en voorspelbaar. De gesprekjes die we hoorden voeren tussen de leidster en de peuters, getuigden daarvan.

Wat nog verder versterking nodig heeft, is het accent op het educatieve deel van de voorschoolse educatie. Daarmee bedoelen we onder andere dat de inrichting van de leeromgeving meer in lijn kan zijn met de ontwikkeling van de ontluikende geletterdheid en gecijferdheid bij de peuters. Bewust geselecteerde spullen hebben nog geen herkenbare plaats in de ontwikkelingsdoelen voor de doelgroepeuters. Een voorbeeld daarvan is het spelen met 'levensechte' materialen, waarmee de kinderen zelf ontdekkingen kunnen doen en die de leidster bewust in kan zetten in het spel of in de gesprekjes die ze voert met de kinderen.

Extra ondersteuning

Voor de peuters die dat nodig hebben, zorgt de voorschool vlot voor doorverwijzing naar externe instanties die daarin van dienst kunnen zijn. De jeugdverpleegkundige en de logopediste zijn wekelijks aanwezig in het kindcentrum, er is een zeer laagdrempelige mogelijkheid om instanties in te schakelen bij zorgen in de spraak-taalontwikkeling. Deze laatste mogelijkheid wordt volop benut en heeft ook effect, zo vertelden de ouders met wie is gesproken. Het gegeven dat in het kindcentrum veel partijen goed bereikbaar zijn en bijvoorbeeld inloopsprekuren kennen, maakt dat de drempels laag zijn en interventies vlot kunnen worden uitgevoerd.

Samenwerking

De samenwerking die de stichting nastreeft en realiseert met de betrokken

partijen rond de doelgroeppouter, is van goede kwaliteit en een voorbeeld voor anderen.

De peuterspeelzaal werkt constructief samen met de bibliotheek, de gemeente, de basisscholen, verschillende zorginstanties en de ouders. Alle samenwerking heeft tot doel om de kinderen optimale ontwikkelingskansen te bieden, nu en ook straks, in de basisschool.

Er is bovendien een bijzondere samenwerking gerealiseerd met stichting Triade, om in een zogenaamde 'combigroep' vve-doelgroeppouters samen te laten spelen met peuters die een specifieke ontwikkelingsproblematiek kennen. Deze samenwerking biedt alle kinderen van de combigroep mooie kansen in hun ontwikkeling.

Bij de stichting is sinds een paar jaar een intern begeleider werkzaam die onder andere als taak heeft om de samenwerking met alle bij vve betrokken partijen te optimaliseren. Zij is dan ook volop actief bij de (warme) overdracht van de relevante gegevens naar de vroegscholen (de basisscholen) in Urk.

De peuterspeelzaal betreft ook de ouders in de overdracht van hun kind naar de basisschool. Daarnaast is de intern begeleider lid van het Peuter Adviesteam (PAT) waar zij in samenwerking met vertegenwoordigers uit de Jeugdgezondheidszorg, de logopediepraktijk, het kinderdagbehandelcentrum en een organisatie voor kinderen met een taal-/spraakproblematiek casuïstiek bespreekt die relevant is om in de peuterspeelzaal passende zorg en ondersteuning te kunnen bieden.

Resultaten	Kan beter	Voldoende	Goed	N.t.b.
RV1 Ontwikkelingsresultaten				•

Resultaten van de voorschoolse educatie zijn niet zichtbaar

Ontwikkelingsresultaten van de voorschoolse educatie

In de gemeente Urk zijn geen afspraken gemaakt die betrekking hebben op te bereiken doelen in vve. Dat maakt dat niet eenduidig is vast te stellen wat de resultaten zijn van de inspanningen die worden verricht in de vve-locaties.

Er zijn tegelijkertijd nog mogelijkheden voor de organisatie om *zelf* mogelijkheden te onderzoeken om te bepalen welke doelen zij wil nastreven in de voorschoolse educatie en welke resultaten daarvoor zijn behaald.

Kwaliteitszorg en ambitie	Kan beter	Voldoende	Goed
KA1 Kwaliteitszorg	•		

Kwaliteitszorg en ambitie		Kan beter	Voldoende	Goed
KA2	Kwaliteitscultuur		•	
KA3	Verantwoording en dialoog	•		

Kwaliteitszorg en ambitie heeft ontwikkeling nodig

Kwaliteitszorg

Deze kwaliteit van deze standaard kan beter. Dat komt omdat zowel de houder van de peuterspeelzaalorganisatie als de voorschool zelf, geen gebruik maken van een (cyclisch werkende) systematiek waarin de kwaliteit van de voorschoolse educatie regelmatig wordt gemeten. Ook (geobjectiveerde) bevestigingen naar de kwaliteit (bij ouders bijvoorbeeld, of andere interne en externe partijen) zijn er niet.

Hoewel er veel communicatie met ouders plaatsvindt over de werkwijze en de ontwikkelingen in de peuterspeelzalen en de medewerkers zich hierin constructief en reflectief opstellen, is feitelijk onduidelijk op welke wijze de organisatie werkt aan de verbetering van haar eigen kwaliteit of aan de doelen en ambities die zij zichzelf stelt.

Kwaliteitscultuur

Er is zichtbaar en merkbaar dat er in de peuterspeelzaal een voldoende kwaliteitscultuur is. Zoals hierboven vermeld, hebben we op de dag van het onderzoek gesproken met (pedagogisch) medewerkers die er blij van geven steeds gezamenlijk te willen werken aan verbetering en versterking van hun werk in de voorschoolse educatie. Er is een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling in het werk en er is kwaliteitsbewustzijn. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de werkwijze die de organisatie hanteert bij het voorbereiden en plannen van de thema's. In de groepen kunnen de pedagogisch medewerkers ondersteuning in hun werkzaamheden krijgen met behulp van beeldcoaching.

Daarnaast is er een opleidingsplan dat voorziet in wat nodig is voor de medewerkers in hun scholingswensen of -vereisten. Alle deelnemers zijn bovendien geslaagd voor het certificaat Nederlands 3F.

Verantwoording en dialoog

Ook voor deze standaard geldt, evenals voor standaard KA1 hierboven, dat de kwaliteit van deze standaard een verbeterpunt is. Er zijn namelijk geen afspraken over de wijze waarop de organisatie zich (via de houder) verantwoordt aan interne en externe belanghebbenden en welke resultaten zij

behaalt met de voorschoolse educatie.

Wel informeren de medewerkers van de peuterspeelzaal de ouders regelmatig over wat er gebeurt in de peuterspeelzaal. Deze informatie gaat over de dagelijkse gang van zaken en de activiteiten die de stichting organiseert. Bovendien voeren de medewerkers een voortdurende en levendige dialoog met ouders en de andere partijen (in het kindcentrum) over hun handelen. Het is echter een informele dialoog die, hoewel waardevol, in de uitvoering en het beleid van de voorschoolse educatie op stichtingsniveau niet zichtbaar is.

4 REACTIE VAN DE HOUDER

Dit rapport beschrijft de waarderingen van de inspectie van de kwaliteit van de voorschoolse educatie op de peuterspeelzalen van Stichting Peuterspeelzaal Urk. Wij hebben de voorschool en de houder gevraagd de ontwikkelrichting aan te geven op basis van het eigen kwaliteitsbeeld en dat van de inspectie.

Hieronder geeft de houder van de voorschool zijn reactie:

Stichting Peuterspeelzaal Urk herkent zich in het door de inspectie geschetste beeld van de geboden voorschoolse educatie bij Stichting Peuterspeelzaal Urk. Dit geldt voor alle onderdelen die als goed of voldoende zijn beoordeeld en ook voor de verbeterpunten die zijn aangedragen.

We zijn trots op de goede beoordeling op de samenwerking die Stichting Peuterspeelzaal Urk heeft met alle partijen rondom de doelgroeppeuter. Het is fijn om te lezen dat de werkzaamheden van de Intern Begeleider die sinds enkele jaren in dienst is van toegevoegde waarde is.

In het rapport wordt aangegeven dat er verbeterpunten zijn:

- resultaatmetingen gemeente Urk,
- daar waar het pedagogisch handelen op orde is moet meer accent op het educatieve deel van de VE gelegd worden.
- Ouderbetrokkenheid.
- Geen vaste werkwijze om kwaliteit van VE regelmatig te kunnen evalueren.
- Werken aan eigen kwaliteitszorg en ambitie.

Deze verbeterpunten gaan wij in de komende periode onderzoeken en aanpakken.

- Binnen de gemeente Urk worden in de Stuurgroep VVE resultaatafspraken gemaakt per 1 januari 2018 om gemeente breed eenduidig te kunnen vaststellen wat de resultaten zijn.
- Recent is het aanwezige ontwikkelingsmateriaal geïnventariseerd en aangevuld. Hierbij is gekeken naar de voor VE verplichte domeinen. Alle PM'ers hebben toegang tot dit materiaal en kunnen dagelijks variëren in het aanbod passend binnen de ontwikkelingsmogelijkheden van de peuters.
- Door het volgen van een hercertificeringstraject Startblokken worden de Pm'ers bewust van eigen handelen, inrichting van ruimtes en activiteitsaanbod.
- Wij gaan onderzoeken welke enquête vorm geschikt is om zoveel mogelijk

relevante informatie te verzamelen om kwaliteit en verbeterpunten goed in beeld te krijgen.

- Recent is onderzoek gedaan naar een voor de Stichting werkbaar digitaal volgsysteem. Per 2018 gaan we werken met OVM.
- Samen met het team onderzoeken naar mogelijkheden tot het formuleren van Visie , ambitie en doelstellingen en resultaten die we willen / kunnen bereiken met VE.

Namens Stichting Peuterspeelzaal Urk bedankt voor de harmonieuze sfeer tijdens de inspectie waar ruimte was voor afstemming, feed back en adviezen.

Janneke Loot

Coördinator Stichting Peuterspeelzaal Urk